

ŽENSKÁ HLÍDKA

Pořadatelka M. Burošová

DOMŮ.

K. V. Bas.

Když petrkil se v trhu zjeví,
když kytku z něho v ruce mám,
jak zatoužím si, nikdo neví,
tam za planou domů k nám.

Tam každý břež je zelená mláď,
a špek, blon je oltář sám,
tam srázním píseň ševcová
mne vábí u dál, mne vábí k nám.

Ta jala mne již v čary klanou,
když v bor jsem bálal k dětským hrám,
jeď ve dne, v noci volá na mne!
"Nech všechno tam, pojď dolů
k nám!"

Já slyším ji, ó, vábí, mami,
však darmo toužím, vzpomínám —
roh od roka vie zarůstá mi
ta pěkná cesta domů k nám!

JEN S CHUTÍ DO TOHO A PŮL DÍLA HOTOVO!

Sdružené sbory J. C. D. ve čtvrté schůzi, dne 9. dubna, se rozhodly koupiti pozemek ku stavbě společné síně a sice na rohu 13. a Center ul.

A jelikož ku stavbě moderní síně bude třeba sehnati potřebné kapitál, jest záhodno, by všechny členky Jednoty přiložily ochotně ruku k dílu, tak aby se mohlo brzy započít se stavbou stánku, který má býti trvalým pomníkem nejen žen od J. C. D., ale i všech českých žen v Omaze.

V pátek jsem byla poetná v lecie milou návštěvou p. Proškové z Bruno, Neb., v průvodu naší milé tetě Vítanvůsově, u níž dlela návštěvou. Večer jsme strávily v srdečném rozhovoru. Díky za návštěvu a budu se těšiti zase na opětné shledání.

Marie Hájková, So. Omaha, 5. dubna 1914. — Čtená p. pořadatelko a etné čtenářky! Nejdříve Vám, et p. Burošová, vzdávám svoje díky za společenství se mnou za nepřítomnosti mého manžela a za přání radostného se s ním shledání. Zároveň si dovoluji opět něco napsati do "Ž. H." abych nepokojila ony čtenářky a ovšem i mé přítelkyně, které mě na potkání přikazují, bych jim opět něco napsala, ale něco přý veselojšího než jako poslední, ježto při čtení mé písně "Loučení s matičkou," v "Ž. H." uveřejněná, musely přý plakati. Proto jejich přání vyhovím, ačkoli nevím, jestli se to neocitne v tom redakčním koši. Předem však si od nich vyžádám, že se mně nebudou zase na potkání smáti, neb bych vícekrát něčeho nenapsala. Tentokrát ehei Vám sděliti, když můj mužček odejel do Čech, tak jsem neustále přemýšlela, co bych mu měla dobrého, až opět přijde, u- pravit na zub. Tak si myslím, veprvé a hovězí maso můžeme uříti každý den, mladá husička, neb kačnička jest tento čas těžko k dostání a slepice? Ta se strojí jen, když někde vrána neb šáp něco do kolébky přinese. — Zajíce má můj mužček těž rád, ale dříve dokud byli k dostání, jsem na to nepřišla, bych si uelá- kého ualozila do sklenice a nyní jest již o ně nouze. Vzdor tomu přece jsem ale stále doufala, že nám ještě nějaká ti venkovní lavi- ci sem do města pošlou. Však vzdala jsem se již vši naděje a pravím si, Matko, musíš tedy ně- co jiného na to jeho přivítání ob- starat. Ačkoli nás ženik, p. B. Kréma, drží ta nejlepší masa, tentokrát si u něho nemohu něče- ho vybrat a přemýšlím celá dny a nie vhodného mě něčec napa- dnout. Až tu jednoho dne jsem jela do Omahy a tam v jednom obchodě vidim za okny zlaté ryb- ky (ryby totiž má můj mužček nemirně rád — ty ale již zase ne- rada připravuji — poněvadž má nejraději vše doma vykrmené, přišla jsem konečně na šťastnou myšlénku a pomyslela si, tento- krát ueliláa výminku a připravím mu ryby doma vykrmené, poví- dám si, Matko, ty dvě malé ry- ky koupíš a, než se tvá Francí- nek vrátí z Čech, při návratém kmenit ony dorostou, tu bude pro ně pohutnání! V okamžiku se octnu v obchodě a koupim dvě ryby a rychle, aniž bych se byla

se každý koutek těší, že bude na Velikonce vyklizen a protože již ve čtvrté začnou polovílení svát- ky, tak každý hledí býti co nej- dříve hotov, by se šlo do kostela. Na zlatý čtvrtek již o deváté hod- ně se napoledy zvoní, a tu se chlapei již těšili na to klapání a fehtání — to měli velkou radost, když se v polehne se šli a místo zvonění klapali, což se večer a ráno, jak se říkalo klekání opa- kovalo. Na velký pátek časné rá- no již nás budili, bychom se bže- li mýt k potoku a modlit pod stromy, proti slunci východu. — Pak jsme rozložili ty svěcené ratolesti do poli, a tu jsme také museli jít hosi, abychom přý byli čerství a neměli bojavé nohy. — Však když bylo ještě chladno, to jsme notně pookřáli, při čemž jsme se měli ještě aspoň do pole- dne postít. U stolu jsme nesní- dali, protože nám na něj něčeho nepředložili, za to ale kapsy se plnily, čin totiž jen bylo možno a ovšem po strauě, by nás starší neviděli, ten pítat jsme zajídali. Dopeledne ti starší šli do kostela, kde byla velká pobožnost, křížo- vá cesta, kázání, pašije, a ti mlad- ší opět odpoledne k božímu hro- bu. V sobotu ráno byla již opět jiná pobožnost, při které se svě- tila voda — tak zvaná Jidášova. Ani se již vlastně nepamatuji, k jakému účelu sloužila, ale my- slím, že se jí kropil len, by jej nezály mušky, kdežto doma se již připravovalo to velikonoční peřivo — nazvané a nádivky, při čemž se ta nastřádaná vejce roz- klepávala. Odpoledne se vše u- klidilo a již jsme se opět přípra- vovali na to slavné vzkříšení. To bývala sláva, zvláště když bylo hovězí pešná, to šly spolky s hudbou v průvodu kolem náměstí a v oknech hořela světla. Každý byl světečně oblečený, bývalo to- žký zvykem, aby každý měl na sobě něco nového, aby přý ho be- ránek u.p.k.l. Po vzkříšení pak se každý hleděl nějak obveselit, jelikož v púste to nebylo dovo- leno, dobře se navedčeret a tu o- byčejně to uzené po těch suchých dnech chutnalo a což to pěnil! Ráno na hod boží šli opět ti star- ší na ranní služby boží, kdežto my mladší na velkou. Měli jsme to dohrou hodinu cesty, tak nám vždy dobře chutnalo, když jsme po jedné hodině odpoledne k obě- du zasedli. Když pak bylo po o- bědě vše uspořádáno, tedy se za- počalo s barvením vajec. Bývalo vždy několik druhů barev, načež na takto obarvená vejce kreslily se rozličné věci a, jelikož bylo tamnější zvykem, že vejce, kte- rá slepice snesly o božím hodě, byla hospodářova, a o pomlase- zase patřila chuse, tedy jsme se musely vejce vypůjčit, abychom je mohli dříve malovat. Tolik va- je je slepice ale nikdy nesnesly ja- ko o pomlase, tu připadla sko- rem na každou osobu dvě, poně- vadž jsme je již celý týden seho- vávali, by jich bylo o pomlase- hodně. V pondělí ráno chlapei chodili dívkám pletenou pomá- skou manuskat, ale nás to minulo, poněvadž byl užj vzdálen, tak jsme tomu usli. K desáté hod- ně se šlo opět do kostela v Mezi- lesí a po zakončení služeb hožel- to bylo o 12, se šlo rovnou do hostince, kde již hrála hudba, do- kola. Jelikož se celých 7 nedelí nesměla tančit, tak si to každý hleděl vynahradiť. Obvyčejně to trvalo do 3—4 hodin odpoled- ne a pak se teprve šlo k obědu. A tu zajisté již chutnalo! Potom chlapei navštěvovali děvčata, ni- miž byli podarováni těmi krás- němi a ještě nějakými dárky. Večer se šlo opět do zábavy, pe- které se již dívky těšily na prv- ní pouf, která byla nejprve v Ty- chobuzi, kde se sešla opět va- chna ta okolní mládež a opět při- hubě a taneč se bavili, při čemž děvčata od chlapei za tu pomá- sku byla obdarována poufí. A tak to již potom s těmi poutem pokračovalo, až do sv. Václava a v Lukavei neb v Paově se tu usavělo. Zajisté jest Vás zbu- vováno s toho zákonti a při čtení tohoto dopisu zajisté se ocitne- aspoň myšlenkami tam daleko- tam za našim — kde jsou ty uladě chvilé prošli. Takové jsou ty Velikonce v horském našem zákonti. Nyní můj dopis zakon- čuji a, bude-li se zamouvat, napí- si postřehé něco z mého života, totiž o Vlni, kde jsem prošla také pět roků mládí. Pak s mým

Baruška Prochalová, Marshall- town, Ia., 5. dubna 1914. — Čtená redace a milá p. pořadatel- ko! Žádám za laskavé vřazení tohoto mého prvního dopisu do "Ženské Hlídky." Jelikož jsem Vám dosud neznámá a, jak služ- nost vyžaduje, tedy se Vám před- stavuji. Pocházím ze mlýna pod Mžobosim, okres Paov. rozena Kubálkova. Myslim, že dojistá některý ze čtenářů se ještě na- mě pamatuje. Ačkoli jsem do- sul Váš list neobdržela, přece dešit dobu již mám jej přelíče- nost u mé přítelkyně čisti. Shle- dávám, že některá moji krajané také do něho dopisují a proto se asi stann také "Pokroku" odhá- ratelkou, neboť jsem nuzravimou čtenářkou. Čtení jest moji nej- milější zábavou, tak že odhárám několik českých časopisů, a pro- to se vždy na každý list těšim, co opět nového přinese. Abych opět u svých známých vyvolala nějaké upomínky na to naše mládí, tedy jim věnuji vzpomínku Velikono- ní. Právě jest dnes neděle květná, tedy začátek Velikonec, zá- roven začátek jara, které ve naše vždy oživuje ty nejlepší vzpomín- ky na naše mládí. Jelikož nyní- již čas všechna příroda oživuje — i ty staré stromy pučí — tak i u nás starších oživují ty uladě vzpomínky. Jakou jsme tu mva- li radost, když jsme shánili ten první jarní květ, ty kosočky a je- ště nějaké jiné větvíčky, které jsme nesli, pěkně ovázané pentle- mi, us květnou neděli světit. Ta slavnost má dosti zajímavá — ten průvod a tu ohňady, zvláště ale ty šaňky. Pak již v týdně nastá- lo to čistění bytu. To se všude bí- lilo a vše uklízelo, paněvatí přý

manželem 18 roků v Praze a jako vdova s mými syny po 15 let jsem žila. V Americe dlim již 21 roku a mám tudíž dosti látky ku psaní. Přeji Vám všem vše- lé Velikonce a zdravím celý per- sonál "Pokroku," jakož i všechny krajaný a všechny čtoucí tohoto listu, zvláště p. F. Plavec z La- moule, jeho rodinu a ostatní pří- bližné. Těším se, že se k vám je- ště někdy podívám. Čtenářka ze South Omahy. — Čtená pořadatelko, milé čtenáři a čtenářky. Přijmete ode mně srdečný pozdrav! Přála bych si, byste můj dopis — vlastně můj životopis — uveřejnila do té mi- lí "Ženské Hlídky." Do Ameri- ky jsem přijela s mým manželem a čtyřletým chlapecem před dvě- ma roky. Rozená jsem z Heřma- nova Městce u Pardubic, v Če- chách. V naší rodině bylo nás 5 dětí, čtyři holky a jeden hoch. Tři jsme v Americe, kdežto bratr a jedna sestra ve staré vlasti. — Když mi bylo dvanáct let, tak se nám roznesohl otec a za týden na to matka. Oba stonali na hor- kou nemoc (tyfus) a tu si může- te myslet, jak nám bylo. Mladší sestra byla devět roků, ostatní by- li ve své a matka byla v měst- ské nemocnici, kdežto otec v o- berním domě. Byla to nakažlivá nemoc a tak nesměli doma ležeti. Otec zemřel, neb měl velmi špat- nou obsluhu. Matka se nám sier- pozdravila, ale nemohla chudinka ještě dlouho né dělat, jak totiž byla slabá. Na to jsem se opět já na tu svou nemoc rozneso- lila a také jsem několik nedelí vy- ležela, při čemž matka mě obslu- hovala. Tyfus je velmi zlá ne- nemoc, vlysi mi slezly po nemoci, tak že jsem vypadala jako kluk. Potom byla jsem ještě dvě léta doma a od čtrnácti let jsem jela do továrny do Trutnova v Če- chách, totiž do prádelny na len, kdež jsou většinou Němci zaměst- nání a Čech znusí tam mezi ni- mi jako otrok. Jinak vám ne- řeknou než "hoemische hund" (český pes). Tam jsem byla tři roky a u sestry jsem byla na strauě. Odtamtud pak jsem jela do Bremen do Jutovi prádelny, dali jsme se totiž agentem naver- bovat. Tam se mně to ale příliš nezamlouvalo, neboť málo platili, 1 mark 40 feuniků, na den ženské. Mezitím, co jsem tam byla, tak jsem měla jednou rozholavené prsty a musela jsem tudíž jít k doktorovi. Tehdy jsme tam byly právě tři Češky. Lékař jedné z nás se ptal na jméno a, když mu ta jistá je sdělila, tu on jí nepo- rozuměl. Proto se jí ptal ještě dvakrát, ovšem že německy. — Jméno její bylo Terezie Křivo- hlávková a tu, když se jí lékař po třetí ptal, tu ona se otočí na nás a ptá se, co se jí vlastně doktor stále ptá. Mezitím co se ohlížela, tak doktor jí vlepil po- hlavek a tu zajisté bylo hned po doktorování, neboť ihned jsme všechny z pokojkůk vsyly a tu dívka ona nám povídá, že již k lé- kaři nepjde, že se přece nedá taekami doktorovat. Přítal jsem jí ihned oči se v dělněckých noví- nách. Doktor však se ehtel oči- stit a tak záloval spolek a já je- ště s tou druhou Českou musely jsme jít za svědky. Všechno jsme musely říci, jak to bylo a př- tom konkrát jsme tam musely jet po káře, až najednou z toho něče- ho nebylo. Lékař to musel upla- tit a bylo po soudu, kdežto my jsme si musely esty samy platit a to jsme tudíž měly ještě k lep- šímu. Z Bremen jsem jela do Brankwe, u Bilefeldu ve West- falsku, rovněž do lenové prádel- ny. Tam jsem byla u jedné Če- sky na strauě a za ten čas, co jsem u ní byla, tak po čtvrtě již ovdověla. Měla troji děti, ale již dosti velké, že mohly jít do pře- vě. Ta ženská byla jen samá pře- tvářka a já jí přece dávávala a měla jsem jí ráda, ovšem, dokud mi neublížila. Jednou jdu z prá- ce a tu otevírá dvře u kuchyně, avšak nemohla jsem je otevřít, ne- boť něco u nich třálo na klíč. — Upřela jsem se tedy vsi silou, až se mně je konečně podařilo otev- řít. Však hrůzo, co vidim, moje- vlna se všeela na klíč. Rychle jsem jí kek uvolnila a posadila jí na židli, při čemž ona se tvářila, jakoby byla bez sebe. Nemáto- mi uvěřit, jak jsem se tenkrát lekla, že jsem nemohla kolik mi- nut se sebe slava vypustit. Jak byste se také neklit, vidět před

sebou všeeli se ženskou. Je mně to stále ještě záhadou, zdali to ehtěla udělat na oko, anebo do opravdy. — Já myslela, kdyby si to ehtěla udělat do opravdy, tak že neohla jít do zadních světnice, ne- boť mimo kuchyň měli ještě čty- ři. A věřili byste, jak se mně za to odměnila! Třetí den dala právě mně chléb a salám jedem otrávený sama do tašky, aby si to druží totiž nezvali, neb nás šlo šest do práce. Já jdu ráno do práce úplně zdravá, něčeho netu- šící, však valně mně nechtubalo, neboť jídlo mělo podivnou slad- kou příchuf. Když jsem si k svačině vzala krajíček chleba, tu sotva jsem začla jíst, pojednou zmocnila se mne jakási slabost a já se poroučela, neb mně nohy kleadly a v ústech jsem měla strašné sladko. Na to mně zave- dli do mistrovy světničky, ale já jiného jsem si nepřála, než aby mně přivedli doktora, anebo do nemocnice aby mě zavezli. Asi za půl hodiny jsem se ocitla v ne- nemocnici, kde právě byl doktor, proč mně ihned zavedli do ope- račního sálu, kde pomocí přístro- je všechny ze mně vypumpovali. Sestry mně držely ruce, abych se jim neubráníla. Pak mě ještě vy- koupaly, načež mě uložily do po- stele. Při koupeli mě již musely držet, neb bych se jim byla ve- ně utopila, jak jsem totiž byla slabá. V nemocnici jsem si přes 14 dní poležela. Kdybych byla tenkrát měla peníze, tak jsem mo- ji bytnou mohla žalovat, ale bez- peněz a ještě k tomu v cizině, člo- věk nemá žádné zastání. Když jsem se uzdravila, šla jsem jinam na stravu. Tak vidíte, jak se lidé odměňují, za dobré zlym. Měla bych ještě dosti psáti, nesmím a- le na ponejprv se tak rozepsati, neb bude mít s tím jen milá po- řadatelka práci. Marie Jirková, Murdo, So. Da- kota, 6. dubna 1914. Čtená re- dace a milovaná p. pořadatel- ko! Dávno bylo moji žádostí po- dat nějakou zprávu o sobě ve Va- sem milém "Pokroku," který ráda čtu a zvláště "Ženskou Hlídku," již si vždy celou přečtu a také bedlivě hledám, pakli jest v ní též nějaký dopis z mého rodného městyse Rímova v Če- chách, ale vše mě přehlížení zů- stává bez výsledku. Oni tam rá- di čtou, ale žádnou zprávu odta- tud neuveřejní, by naši milovaní čtenáři se též dozvěděli, jak to u nich pokračuje, neboť jest to poutnické místo. Čtené čtenář- ky, také jsem se dočetla, jak se má udělat dobrý žitný chléb, proč- ež jsem ochotna Vám podat zprávu, dle mého, jak já jej dě- lám. Předně, okrájmí slupku s několika hrambor, jež dám vařit. Když jsou vařené, vezmu lžiči bí- lé mouky, dám do nádoby, do které naleji tu z uvařených bram- borů vařící vodu a dobře to pro- míchám. Pak dám rozmocit — zisního času 1 a půl kousku kvasnice a v létě 1 kousek. Když jsou kvasnice rozředěné tak, aby se daly bez kousků nalít do té mouky, smíšenou s tou vodou z hrambor, a pak v rozmíchám tak, by ten zádrlek nebyl moc hustý — drobet hustší než na li- vance. Pak ten zádrlek nechám stát do rána v takovém mlátě, by přelíš nevystydil. Ráno koflik te- plé vody naleji do téhož zádrleku a zase přidám drobet bílé mouky, zamíchám a nechám to vykynout. Když jest to skynuté, pak vezmu 2 díly bílé mouky a jeden žitný, do které dám as žičku křovinu, oho- lim a udělám těsto tužší než na pšeničný chléb, které se musí do- bře rukama promlehat, neb vy- praevovat, až je dobře prodláno. Zase nechám těsto stát, až jest kynuté, znovu je sválim, neb zma- čekám a opět je nechám skynout. Když jest skynuté, pak dělám chléb rozličné velikosti. Odsalim jej na plátěnou látku, která jest poprášena drobet moukou. Když pak jest chléb skynutý a mám připravenu pec neb troubu na pe- čení, obrátim tento chléb na pe- káčko tak velké, jako jest chléb, který potru vlažnou vodou a dám do trouhy neb pece. Tam jej nechám — když jest bochník větší — 1 hodinu a když jest malý půl hodiny. Milé čtenářky, když se budete dle tohoto mého předpisu řídit, tač doelíte dobré- ho žitného chleba, neb jsem zkou- šela, že jsem nemohla kolik mi- nut se sebe slava vypustit. Jak byste se také neklit, vidět před

chléb okusili, nyní mne žádají, bych jim jej pekla. Antonie Bokerová, Arlington, Neb. — Vážená p. pořadatel- ko a etné dámy! Již jest tomu dávno, co jsem byla vyzvána, a- bych též něco do naší milé "Ž. H." napsala. Pročez dovolil pa- ní pořadatelka, tedy se o to nyní pokusím, abych konečně přece něco sdělila — Máme to letos po- časi na ta naše kofátka, co? — To jsem se potrestala, že jsem tak brzy s nasazováním vajec započá- la. Dne 12. března jsem byla v Omaze a tehdy v pátek, když přišla jsem do Brandeisova obchodu, víte, s kým jsem se tam seznámi- la? Inu, s naší tetou — s paní Vítanvůsovou. Mezitím co jsem hovořila s jednou svojí známou, tu ona povídá, holka chvátám, tuzhle jsem mluvila s paní Vi- tánvůsovou — načež já se hned ptám, kde je? Já bych ji také ráda poznala. Tu moje známá vzala mne za ruku a vede mne k tetě. Tak jsme si srdečně pravi- cí potřásly a hezky dlouho poho- vořily. Není divu, že se děvčata, která v Omaze nikoho nemají, k Tetě, již jest jim jako matkou, u- chylují. Proto, milé čtenářky, která z Vás z venkova do Omahy zavítáte, jistě Tetu v pátek hle- dejte u Brandeisů dole v base- mentě. Sešla jsem se tam též s moji neteří sl. Emilkou Čadoníč- vou, s kterou věru je milé poho- voření. Dále v South Omaze jsem navštívila paní Marii Dvořáko- vou, která mě srdečně přivítala a přes noc u sebe pohostila, začez Ti, Mařenko, upřímně děkuji a, až k nám přijdeš, mileráda Ti la- skavost Tvoji oplátim. Minulý týden navštívila nás moje neteř slé. Anna Rejzliková od Her- man. Však po týdenním pobytu odejela do Lincoln navštívit naši dleou Louise, která tam na stát- ní universitě hospodářský odbor studuje. Tak se Ti tam, Andul- ko, jak píseš, líbilo, jest to zaji- stě hezké místo. Švakřova, napiš brzy zase něco do "Ž. H." ty to tak hezky umíš. Zároveň se při- pravuj, pojedeme na návštěvu do Čech. — Ještě ráda bych pozna- la paní Uzlovou, která dovede tak pěkné psáti o té modě. Paní Svítovou i p. Vochtrdlovou znám, možná také, že ji navštívím. Po- zdrav všem, jakož i paní pořada- telce a redakci t. l.

PISEŇ ROLNÍKOVA.
Píše M. Jilemcká, Crete, Neb.
Budem krásné jaro mít,
budem orat, budem sít,
hned jak ranní slunko vyjde,
budem v práci na polích.
A nad námi dokola,
krásná modrá obloha,
máme plná pole ptáct,
zpívají kol dokola.
Na poli i v zahrádě,
máme věrné přátele,
ptáče opět zpívá, chválí,
jak je u nás veselé.
A nad námi dokola,
krásná modrá obloha,
když se soumrak v večer sklouí,
stkví se nebo hvězdama;
když se soumrak v večer sklouí,
stkví se nebo hvězdama.
NADEJE.
Naděje milená
s Tvým bílým oděm
se sedem Anděla
seslaná nebem.
Ty hvězdo od věku,
svou jasnou září
co slzy zármutku,
smýlas již s tvář.
Pro vše údehu máá
každému bolu,
jak matka školáá
dítek svých v bolu.
Jak svítne nový den,
večer i z rána,
Naděje s úsměvem
ruky Ti dává.
Nechť vádyecky nebosa,
žehnají Tobě,
žes naděj přinela
ve truchlé době.